

Smart phones και wifi στον τουρισμό

Αθανασιάδης Ευστάθιος ,Κατσιφας Κωνσταντίνος .Λιασκόπουλος Νικόλαος ,Πανοζάχου Ζωή ,Χελιδώνη Μαριαλένα

¹Γενικό Λύκειο Αριστοτελείου Κολλεγίου Θεσσαλονίκης
lykeio@aristotelio.edu.gr

Δρ. Κοκκίνου Ελένη¹, Παπαχρήστου Μαίρη²

¹Φυσικός – Πληροφορικός, Αριστοτέλειο Κολλέγιο
ekokkinou@gmail.com

²Φιλολόγος, Αριστοτέλειο Κολλέγιο
mary.papa.christou@hotmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στα σημερινά χρόνια ο τουρισμός με την τεχνολογία έχουν μια αλληλένδετη σχέση, αφού τα επιτεύγματα της τεχνολογίας επηρεάζουν θετικά το τουρισμό σε πολλούς τομείς. Το διαδίκτυο, οι ηλεκτρονικές συσκευές και έξυπνες εφευρέσεις αποτελούν ελάχιστα παραδείγματα της τεχνολογίας που έχει ανακαλύψει. Έτσι λοιπόν τα έξυπνα κινητά ή αλλιώς smart phones και το ασύρματο δίκτυο, wifi έχουν εισέλθει στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου για την διευκόλυνση του. Με βάση αυτές τις εμπειρικές διαπιστώσεις θέλουμε να διερευνήσουμε την επίδραση των smart phones και του wifi στον τουρισμό. Ειδικότερα, να ερευνήσουμε τις περιοχές που διαθέτουν ασύρματο δίκτυο, να αναζητήσουμε τις εφαρμογές των κινητών και συγχρόνως να συσχετίζονται με τον τουρισμό. Με γνώμονα αυτό αρχικά για να συμβουλευτούμε από ειδικούς στείλαμε ένα μήνυμα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο υπουργείο τουρισμού, έπειτα συντάξαμε ερωτηματολόγια και διανεμήθηκαν σε ηλικίες 30-50 ανεξαρτήτου φύλου και μορφωτικού επιπέδου. Με βάση τις διεργασίες των ερευνών μας καταλήξαμε αρχικά ότι η πλειονότητα γνωρίζει να χρησιμοποιεί smart phones και ασύρματο δίκτυο και ενημερώνεται για τις εξελίξεις. Επιπροσθέτως, διαπιστώσαμε ότι σε πολλά μέρη της Ελλάδας υπάρχει ελεύθερο ασύρματο δίκτυο έτσι ώστε να προσελκύσει κόσμο και να τους επιφέρει κέρδη. Παράλληλα όμως από την καταμέτρηση των ερωτηματολογίων φανερώθηκε ότι τα άτομα ηλικίας 30 - 40 είναι περισσότερο ενημερωμένοι από τους 40 και πάνω και συγχρόνως χρησιμοποιούν περισσότερο τα κινητά και το δίκτυο. Συμπεράναμε λοιπόν ότι τεχνολογία έχει σημαντικό ρόλο στην ζωή του ανθρώπου γιατί τον διευκολύνει, του προτείνει νέες εναλλακτικές. Σαν τελικό συμπέρασμα αναδεικνύεται ότι ο σύγχρονος άνθρωπος προσπαθεί να ενημερώνεται για την εξέλιξη της τεχνολογίας αλλά και επιδιώκει να ανακαλύψει και καινούρια πράγματα. Αυτό συμβαίνει γιατί πλέον τα smart phones και αλλά τέτοια επιτεύγματα έχουν εισχωρήσει στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου και στον τομέα του τουρισμού.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: τουρισμός, smart phones, ασύρματο δίκτυο, τεχνολογία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις σημερινές μέρες, μέρες συνεχούς ανάπτυξης της τεχνολογίας, η χρήση του διαδικτύου και των κινητών είναι τόσο έντονη όσο δεν ήταν ποτέ. Οι άνθρωποι, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των δύο προαναφερθέντων τεχνολογικών μέσων στήριξαν σε αυτά μια από τις πιο σημαντικές βιομηχανίες της χώρας: τον τουρισμό. Εκατοντάδες ιστοσελίδες για τουρίστες έχουν δημιουργηθεί στην Ελλάδα και στις περισσότερες από αυτές υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης με κινητό. Σε συνδυασμό πάλι με το διαδίκτυο και πολλές φορές την χρήση free wi-fi, δηλαδή δωρεάν ασύρματου δικτύου, έχουν κατασκευαστεί πολλές εφαρμογές για τα smart phones, με τις οποίες μπορεί κανείς να ταξιδεύσει έχοντας συγχρόνως ποικίλες δυνατότητες. Ο προβληματισμός μας λοιπόν είναι ο εξής: είναι αποτελεσματική η χρήση free wi-fi και smart phones για την ανάπτυξη και επιβίωση του σύγχρονου τουρισμού;

Ο στόχος μας είναι να ερευνήσουμε εάν όντως τα δύο παραπάνω επιτεύγματα της τεχνολογίας επέδρασαν στον τουρισμό, σε πόσο μεγάλο βαθμό και με ποιον τρόπο. Παρατηρήσαμε το θέμα ποικιλοτρόπως (μέσω ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από άτομα όλων των ηλικιών, βιβλιογραφικής έρευνας από το διαδίκτυο, email που αποστείλαμε στο υπουργείο τουρισμού, μεθόδους που θα αναλύσουμε στην «Μεθοδολογία» μας) για να βγάλουμε κάποια αξιοσημείωτα συμπεράσματα .

Αρχικά μέσω της βιβλιογραφικής έρευνας ανακαλύψαμε ότι περίπου η μισή Ελλάδα διαθέτει free wi-fi. Η Αθήνα και η Εύβοια διαθέτουν 130 ασύρματα δίκτυα .Εκτός από την Αθήνα ,δεύτερη στο πλήθος των ασύρματων δικτύων είναι η Μακεδονία, στην από τα 74 ασύρματα δίκτυα ,τα 48 βρίσκονται στην Θεσσαλονίκη .Συγχρόνως ,όμως ασύρματα δίκτυα διαθέτουν η Πελοπόννησος ,δηλαδή Ξυλόκαстро (με πρωτοβουλία του δήμου), στην Ηλεία (στον Πύργο και την Αμαλιάδα), στην Καλαμάτα, στην Καρδαμύλη, στην Κυπαρισσία, στην Πάτρα και στην Τρίπολη. Στα νησιά των Κυκλάδων, προς το παρόν προσφέρεται δωρεάν Wi-Fi πρόσβαση μόνο στην Ερμούπολη της Σύρου, ενώ, σύντομα, θα παρέχεται και στη Σαντορίνη. Στα νησιά του Ιονίου τώρα, υπάρχουν 10 Wi-Fi hotspots (πέντε στη Λευκάδα,τρία στη Ζάκυνθο και από ένα σε Κέρκυρα και Κεφαλλονιά) ενώ στα Δωδεκάνησα υπάρχουν 12 hotspots στη Ρόδο σε διάφορα σημεία του νησιού (όπως Ρόδος, Καλλιθέα, Αφάντου, Γεννάδι, Ψίνθος, Κοσκινού, Φιλήρημος) και 10 στην Κω. Στην Κρήτη, τέλος, υπάρχουν 38 τέτοια σημεία και συγκεκριμένα 17 στα Χανιά, 16 στο Ηράκλειο, δύο στο Λασιθί και τρία στο Ρέθυμνο . (Χριστίνα Κιτσάτη,2011,digital life)

Σχήμα 1:Οι περιοχές της Ελλάδας με ασύρματο δίκτυο.

Όσο αναφορά τα smart phones βρήκαμε κάποια χαρακτηριστικά έξυπνα κινητά όπως τα εξής :

<i>Nokia C5-00 5Mp</i>
<i>Motorola fire</i>
<i>Samsung galaxy Y</i>
<i>Htc explorer</i>
<i>Sony Ericsson xperia mini</i>
<i>Motorola defy</i>
<i>Nokia E72</i>
<i>Blackberry 9900</i>

Παράλληλα, ανακαλύψαμε πακέτα διαδικτύου που προσφέρονται στους καταναλωτές για να τους προσελκύσουν : (oteshop.ote)

Internet	Κινητά
2 Mbps	20'
έως 24 Mbps	50'
Νέα Προσφορά! έως 24 Mbps	-
2 Mbps	30'
έως 24 Mbps	60'

Έτσι λοιπόν, η διείσδυση όλο και περισσότερων φορητών «έξυπνων» συσκευών μεγεθύνει διαρκώς, τα τελευταία χρόνια, την ανάγκη για γρήγορη, ασύρματη πρόσβαση στο Internet και μάλιστα εν κινήσει. Κατά συνέπεια ο κάθε χρήστης μπορεί σήμερα με το πάτημα ενός πλήκτρου στο κινητό του ή στον φορητό του υπολογιστή να πληροφορηθεί για το ποια βενζινάδικα είναι ανοικτά στην περιοχή και ποιο από αυτά έχει τη φθηνότερη βενζίνη. Μπορεί ακόμη να «τσεκάρει» online τη θέση του σε μια πτήση, να στείλει ένα e-mail, να επικοινωνήσει, να στείλει αρχεία, φωτογραφίες κ.λπ. (Ζώτο Μάκης, 2010, το Βήμα)

Γενικότερα η συμβολή της ασύρματης δικτύωσης και των smart phones στην ανάπτυξη του τουρισμού αναδεικνύεται λόγω :

- Της δικτυωτής τεχνολογίας που βελτιώνει την χρησιμότητα πηγών και μειώνει τα κόστη, ενώ διατηρεί μια ελαστική δομή που μπορεί να τα βγάλει πέρα με επαγγελματικές απαιτήσεις αφού διατηρείται αξιόπιστη, ανθεκτική και ασφαλής.
- Των πηγών που είναι πολύ χρηστικές, με αποτέλεσμα τα μειωμένα κόστη, την μειωμένη ώρα πρόσβασης, την γρήγορη ανταπόκριση και λιγότερη ώρα στην ηλεκτρονική αγορά.
- Των smart phones που έχουν αρχίσει να ανταγωνίζονται την αγορά laptop μέσα σε αυτόν τον χρόνο, σύμφωνα με τη φίρμα λογισμικού του citrix.
- Το διαδικτύου που άλλαξε επαναστατικά τον τρόπο που οι ταξιδιώτες μπορούν να «κλείσουν» το ταξίδι, η αυξανόμενη εμπιστοσύνη στα smart phones είναι αιτία για ένα νέο τρόπο κανονισμού του ταξιδιού. (Άγνωστος συγγραφέας)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Αρχικά διερευνήσαμε ξεχωριστά τις περιοχές που διαθέτουν free-wifi και συγχρόως αναζητήσαμε τις νέες εξελίξεις στα έξυπνα κινητά .Για την διευκόλυνση της εργασίας μας ήρθαμε σε επαφή με το υπουργείο τουρισμό ,όπου στείλαμε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα που περιείχε διευκρινιστικές ερωτήσεις για την νομοθεσία για το free –wifi .Επίσης το μήνυμα περιελάμβαναν γενικές ερωτήσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού σύμφωνα με τις σημερινές συνθήκες που υπάρχουν στην η Ελλάδα. Παράλληλα συντάξαμε ερωτηματολόγια σχετικά με το θέμα μας και διανεμήθηκαν σε ηλικίες 30 και άνω ανεξαρτήτου φύλου και ηλικίας . Επίσης, η βιβλιογραφική έρευνα κρίθηκε αναγκαία για την κάλυψη αποριών σε σχέση με το θέμα μας.

Η πρώτη ερώτηση μας του ερωτηματολογίου ,αν το γνωρίζετε τι είναι το free- wifi κρίθηκε βασική για την ερευνητική μας εργασία. Ακόμα θέλαμε να γνωρίσουμε την άποψη των ανθρώπων για το wifi και για αυτό το λόγο θέσαμε ερωτήσεις κρίσεως όπως για παράδειγμα αν θα επέλεγαν ένα ξενοδοχείο με free wifi ή ένα χωρίς ,ενώ ενδιαφέρον είχαν οι απαντήσεις που πήραμε από την ερώτηση << Πόσες ώρες την ημέρα χρησιμοποιείτε το wifi κατά τη διάρκεια των διακοπών σας;>>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ερωτηματολόγια

Για την διευκόλυνση της εργασίας μας δημιουργήσαμε τα ερωτηματολόγια τα οποία μας βοήθησαν να βγάλουμε κάποια αποτελέσματα για την διεκπεραίωση της εργασίας μας.

Από τα ερωτηματολόγια που δημιουργήσαμε τα 23 απαντήθηκαν από άντρες και τα 25 από γυναίκες. Ακολουθούν τα αποτελέσματα για τους άντρες και στην συνέχεια για τις γυναίκες.

Η πλειοψηφία των αντρών γνωρίζει τι είναι το free wifi. Ωστόσο η επιλογή του κινητού τους, σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, απλώς βασίζεται κάποιες φορές στο αν το κινητό έχει δυνατότητα πρόσβασης σε free wifi. Αρκετά μεγάλο ποσοστό των αντρών δεν ενδιαφέρεται αν το κινητό έχει αυτή την δυνατότητα. Επίσης παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι άντρες χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στις διακοπές τους και λιγότεροι από αυτούς σπάνια. Επιπρόσθετα από τις απαντήσεις τους καταλήξαμε στο ότι θα επέλεγαν

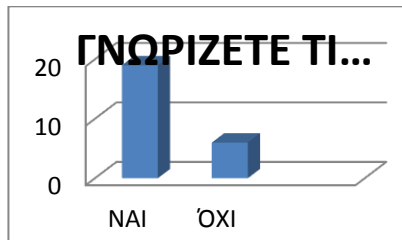
για τις διακοπές τους ένα ξενοδοχείο με ασύρματο δίκτυο. Παρόλο αυτά η πλειοψηφία των μελών του αρσενικού φύλου δεν ενδιαφέρονται για το αν ένα ξενοδοχείο έχει αυτή την παροχή, ενώ πολλοί από τους ερωτηθέντες θα προτιμούσαν να διαμείνουν σε ένα φθηνότερο ξενοδοχείο χωρίς ιντερνέτ. Ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό των αντρών δηλώνει ότι χρησιμοποιεί το wifi κατά την διάρκεια των διακοπών του μόνο 30' - 1 ώρα και ένα πολύ μικρότερο ποσοστό 1-2 ώρες. Παρατηρήσαμε επίσης πως οι περισσότεροι των ερωτηθέντων γνωρίζουν ότι το ασύρματο δίκτυο επηρεάζει την υγεία τους, αλλά πρέπει να τονίσουμε ότι η διαφορά αυτού του ποσοστού με όσους αγνοούν την αλήθεια ήταν πολύ μικρή. Αντίστοιχα το μεγαλύτερο ποσό των αντρών γνωρίζει τα χαρακτηριστικά της νέας γενιάς των smart phones, όμως δηλώνουν οι περισσότεροι ότι το επόμενο κινητό που θα αγοράσουν δεν θα είναι απαραίτητα smart phone. Τέλος η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι τα smart phones κάνουν ευκολότερη την πρόσβαση και την διαμονή σε έναν τόπο κατά την διάρκεια ενός ταξιδιού.

Σχήμα 2: Αποτελέσματα σχετικά με το αν το ανδρικό φύλο γνωρίζει τι είναι το wifi . Παρατηρούμε ότι η πλειονότητα των αντρών γνωρίζει

Η πλειονότητα του γυναικείου φύλου από τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων διαπιστώθηκε ότι γνωρίζουν για το free wifi. Όσο αναφορά για το αν η επιλογή του κινητού τους γίνεται με βάση το αν έχει free wifi αποδείχθηκε ότι το μισό ποσοστό των γυναικών βασίζεται σε αυτό ,ενώ το άλλο μισό δεν το ενδιαφέρει .Επίσης αναδείχθηκε ότι οι γυναίκες δεν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στις διακοπές τους κάτι που μας εξέπληξε θετικά .Γενικότερα εάν είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν για τις διακοπές τους ένα ξενοδοχείο με wifi ή χωρίς θα επέλεγαν αδιαμφισβήτητα το ξενοδοχείο με wifi. Στην ερώτηση εάν θα επέλεγαν ένα ξενοδοχείο με ιντερνέτ και ακριβότερη τιμή ή ένα φθηνότερο χωρίς αυτή την παροχή από την μία θα επέλεγαν την πρώτη άποψη αλλά και ότι δεν τους ενδιαφέρει αυτή η παροχή . Το αποτέλεσμα στην ερώτηση πόσες ώρες χρησιμοποιούν το wifi κατά την διάρκεια των διακοπών ήταν 30' λεπτά -1 ώρα. Ακόμα ήταν ενημερωμένες ότι το wifi επηρεάζει την υγεία τους και συγχρόνως γνώριζαν τα χαρακτηριστικά της νέα γενιάς των smart phones. Τελευταία θα αγόραζαν smart phone για να έχουν τη δυνατότητα χρήσης του διαδικτύου και πιστεύουν ότι τα smart phones κάνουν ευκολότερη την πρόσβαση και τη διαμονή σε έναν τόπο κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού .

Σχήμα 3 : Αποτελέσματα σχετικά με το αν το γυναικείο φύλο γνωρίζει τι είναι το wifi. Παρατηρείται ότι τα αποτελέσματα αυτά συμπίπτουν με τα αποτελέσματα των ανδρών .

Συνοπτικά διαπιστώνουμε ότι η πλειονότητα του αντρικού φύλου με του γυναικειού έχουν παρόμοιες απόψεις για τα smart phones και το free wifi .

E-mail στο υπουργείο Τουρισμού

Προκειμένου να κατανοήσουμε εις βάθος το θέμα «free Wi-fi και smart phones και η επίδρασή τους στον τουρισμό» καθώς και να λυθούν κάποιες απορίες μας σχετικά με το θέμα αποστείλαμε ένα e-Mail στο υπουργείο Τουρισμού. Μας απάντησαν με προθυμία σε όλα τα ερωτήματα μας.

Αρκετά αναλυτικές ήταν οι απαντήσεις στο πρώτο ερώτημά μας σχετικά με την επισκεψιμότητα των τουριστικών ιστοσελίδων. Στους ιστοτόπους των τουριστικών σελίδων παρατηρούμε ότι οι 5 πρώτες χώρες-επισκέπτες είναι: το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Η.Π.Α., η Ρωσία, η Γερμανία και η Σουηδία. Οι 5 πρώτες χώρες-επισκέπτες αντίστοιχων ιστοσελίδων στο facebook είναι: η.π.α., ηνωμένο βασίλειο, Γερμανία, Ιταλία και Καναδάς. Και οι περισσότεροι watchers από βίντεο τέτοιων ιστοσελίδων στο YouTube προέρχονται από: Η.Π.Α., ηνωμένο βασίλειο, Γερμανία, Ρωσία και Καναδά.

Στη δεύτερη και τρίτη ερώτηση ρωτάμε αντίστοιχα αν αυτές οι ιστοσελίδες είναι αποτελεσματικές για τους δυνητικούς τουρίστες και τι είδους παροχές προσφέρουν. Καταλάβαμε ότι οι δυνατότητες αυτών των ιστοσελίδων είναι ποικίλες και χρήσιμες για τους τουρίστες. Οι παροχές είναι οι εξής: δημοσιεύονται από τους συντάκτες οι καλύτερες φωτογραφίες ώστε να έλκουν τους ξένους, τους ενημερώνουν για πολιτιστικά δρώμενα που διεξάγονται σε πόλεις της Ελλάδας, ώστε να οργανώσουν καλύτερα τις διακοπές τους, και τέλος υπάρχουν χάρτες.

Στην τέταρτη και πέμπτη ερώτηση θέτουμε την απορία εάν υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία και αν έχουν τεθεί κάποιοι περιορισμοί στις τουριστικές αυτές διευθύνσεις. Όμως δεν υφίσταται ούτε νομοθεσία, ούτε περιορισμοί. Το έκτο μας ερώτημα είναι εάν έχει δημιουργήσει το κράτος τέτοιες σελίδες και τι χρηματικό ποσό έχει επενδυθεί σε αυτές. Το κράτος έχει δημιουργήσει κάποιες τουριστικές ιστοσελίδες με κεντρική την www.visitgreece.gr και έχουν επενδυθεί μέχρι τώρα συνολικά 70.000.000 € για την συντήρησή τους. Όσον αφορά το τελευταίο μας ερώτημα δεν υπάρχει χορηγία στις τουριστικές αυτές διευθύνσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο τουρισμός είναι σήμερα ο δυναμικότερα αναπτυσσόμενος τομέας της ελληνικής οικονομίας, τόσο για την ηπειρωτική χώρα, όσο και για τα νησιά. Δημιουργεί απασχόληση σε ένα ευρύτατο φάσμα δραστηριοτήτων, σε διαφορετικά επίπεδα γνώσεων

και ειδικευσης και κυρίως στους νέους και στη περιφέρεια, αφού ένας (1) στους πέντε (5) κατοίκους της Ελλάδας απασχολείται άμεσα ή έμμεσα στον τουριστικό τομέα.

Από την επεξεργασία και μελέτη των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου συμπεράναμε ότι η ηλικιακή ομάδα 30-40 ήταν πολύ πιο ενημερωμένη για τη λειτουργία και χρησιμότητα τόσο των smart phones, όσο και του wifi, γεγονός που αποδεικνύει με απόλυτη σαφήνεια ότι οι νέοι είναι περισσότερο ενημερωμένοι για τις τεχνολογικές εξελίξεις και το ενδιαφέρον αυτό μειώνεται στις υψηλότερες ηλικιακές ομάδες.

Η Ελλάδα διατηρεί μία πολύ καλή θέση στον παγκόσμιο τουρισμό λόγω των ισχυρών συγκριτικών της πλεονεκτημάτων: της πλούσιας πολιτισμικής της κληρονομιάς, της φυσικής της ομορφιάς και της ήδη εδραιωμένης θέσης της ως βασικού προορισμού στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Οι προοπτικές του τουρισμού στην Ελλάδα επηρεάζονται όμως σημαντικά από τις γενικότερες προοπτικές του παγκόσμιου τουρισμού και τις εξελίξεις, τάσεις και αναδιαρθρώσεις που παρατηρούνται σε διεθνές επίπεδο, με βασικότερο τομέα ενδιαφέροντος τις σύγχρονες μεθόδους ηλεκτρονικού τουρισμού. Smart phones και wifi θα βοηθήσουν στην εξειδικευμένη ανάπτυξη της προσφοράς τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών στη χώρας μας και θα προσελκύσουν τη νέα γενιά καταναλωτών που είναι εξοικειωμένη με τις τεχνολογίες, ιδίως του διαδικτύου. Αν οι ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις κινηθούν με μεγαλύτερη ταχύτητα από εκείνες των άμεσα ανταγωνιστικών χωρών της Μεσογείου, θα αποκτήσουν στρατηγικό πλεονέκτημα. Στην αντίθετη περίπτωση, η απειλή αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Να ευχαριστήσουμε τις υπεύθυνες καθηγήτριες μας κα. Κοκκίνου και κα. Παπαχρήστου για την πολύτιμη βοήθειά τους

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Χριστίνα Κιτσάτη,2011,digital life [On-line] Available:

<http://www.digitallife.gr/free-wi-fi-hot-spots-free-internet-everywhere/>

oteshop.ote [On-line] Available:

http://oteshop.ote.gr/storefront/conn-x/internet-/conn-x-internet-/prodconnx_internet_omilia.html

Ζώτος Μάκης,2010,το Βήμα [On-line] Available:

<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=367735>

Άγνωστος συγγραφέας [On-line] Available:

<http://www.eyefortravel.com/news/europe/amadeus-develop-application-blackberry-smartphones>

www.irishtimes.com <http://www.sweden.se/eng/Home/Work-live/Sustainability/blog-about-sustainability/Treasure-hunting-attracts-visitors-to-nature-reserves/>

<http://www.hotelnewsresource.com>

<http://www.geocaching.com>